

Foto laboratorije

✚ Svetislav V. Dragović

IZGLEDA DA JE U KRVI SVIH LJUDI DA KRITIKUJU STVARI OKO SEBE I GLEDAJU PREKO PLOTA GDE JE TRAVA MALO ZELENIJA. KOD NAS POSTOJI JOŠ I KOMPLEKS DA SVE ŠTO JE STRANO TREBA DA BUDE BOLJE, POGOTOVU AKO JE TO STRANO ZAPADNOEVROPSKO ILI AMERIČKO

S obzirom na to da se krećem po mnogim zemljama, imam prilike da vidim šta se gde dešava. U Srbiji ima stvari koje mi idu na nerve, ali ima i onih koje me ushićuju, kako po opštem kvalitetu, tako i po odnosu cena-kvalitet. Te stvari čine da se mnogi gastarbajteri redovno vraćaju kući (kao što i ja radim), i opet redovno beže od kuće iznervirani nekim ponašanjem.

Već godinama smatram da su foto-laboratorije kod nas na vrlo visokom nivou. Možete se zapitati zašto je to tako. Kod nas se uglavnom, koriste printeri koji su zabranjeni i izbačeni iz upotrebe. Zapad, međutim, prelazi na suve postupke, a ako i ima mokrih, oni su s posebnim sistemima za neutralizaciju hemikalija. Ipak, primećujem da u pojedinim radnjama kod nas, na mestima laboranata, rade ljudi koji imaju fotografsko znanje. Shvatio sam da ti ljudi zaista razumeju o čemu je reč ako uđete u diskusiju s njima. Na Zapadu, na mestima laboranata rade priučenice osobe, najčešće devojke kojima je fotografija "posao", ali ne i hobi. Oni koji više znaju, traže veće plate, a takve plate nemoguće je ostvariti u jednoj niskoprotivnoj aktivnosti. Cena izrade manjih fotografija (10x15 cm) u stranim i našim laboratorijama ne razlikuje se toliko. Na Zapadu za izradu tog formata laboratorije šalju fotografije poštom u jednu veliku centralnu laboratoriju (potpuno automatizovanu) i verovatno zarađuju samo na onom

datku za prijem porudžbine, dok fotografije rade u uslovima vrlo malog profita.

Glavni hit laboratorijskih usluga koje trenutno promovišu laboratorije na Zapadu jesu foto-knjige. Naše laboratorije prate taj trend, pa foto-knjige imaju u ponudi skoro sve radnje, a ima i firmi koje se samo time bave kao, na primer, "GOGO book".

Za najtačnije rezultate, kako pri snimanju, tako i pri povećavanju fotografija, na početnoj fotografiji postavite sivu kartu na osnovu koje može da se uradi kalibracija koja će biti reper za sve ostale fotografije, naravno, ako su snimljene pod istim svetlosnim uslovima.

Problem u radu laboratorija

Kao u svemu, kada postoji problem, u 99 odsto slučajeva on nastaje u komunikaciji. To je tako u svim delatnostima: strana koja nešto zahteva nije uvek svesna šta može, a šta ne može da se ostvari. Sećam se kada je naš pilot Mihailo Petrović (koji je bio i prva žrtva ratnog vazduhoplovstva u istoriji) dobio nalog od pretpostavljenog mu pešadijskog oficira da, kada dođe iznad neprijateljskih linija, malo zaustavi

avion i dobro osmotri šta se "dole dešava".

Zbog toga se postavlja kao najveći i najteži zadatak za osoblje u laboratorijama da često neukog kupca pouči šta sve može dobiti u fotografskoj usluzi. Bio sam prisutan raspravljanju između mušterije i laboranta da li je neki kružić na dosta oštećenoj reprodukovanoj crno-beljoj fotografiji dugme, značka ili fleka. Ljubazni laborant prihvatio je rekla-

maciju, iako nije bilo evidentno da li je kupac u pravu. Zato smatram da je najvažnije potencijalnom kupcu predočiti šta može da se napravi, a šta ne.

Ovo je problem ne samo sa skeniranjem fotografija, nego i negativna. Mala fleka od osušene kapi vode može da zavara svojim izgledom, a da ne govorim o prašini i drugim otiscima i napastima (izjedanje bakterijama).

De gustibus et coloribus non disputandum est

Stara rimska poslovice kaže da se "o ukusima i bojama ne raspravlja". Ukuse ćemo da ostavimo na miru, ali bojama se moramo baviti. Boje i ekspozicija najčešće su predmet diskusije i interpretacije, iako je na najvećem broju fotografija jasno šta se očekuje od boje. More ne može da bude drugačije nego plavo, osim u specijalnim slučajevima.

Meni se prilikom izrade fotografija najčešće desi da mi se sviđa neka fotografija za koju me članovi porodice ubede da je žučkasta. Kada odnesem svoje digitalne fotografije, već obrađene, u laboratoriju, obično prodiskutujem šta očekujem od fotografije, gde bi trebalo nešto drugačije uraditi. Svestan sam, međutim, da moj monitor kod kuće nije kalibrisan na isti način kao onaj u laboratoriji, pa često ostavljam laborantu da podesi boje prema svom

materijalu. Međutim, za savršenu kontrolu rezultata treba raditi s isključenim korekcijama bilo koje vrste, jer samo tako dobićete tačno ono što ste pripremili. Druga opcija jeste da potpuno verujete laborantu i da u razgovoru s njim dođete do toga kako fotografije treba da izgledaju. To je svakako moguće ako duže vremena radite fotografije u istoj laboratoriji i s istim laborantom.

Ako je na vašim fotografijama vernost boje izuzetno bitna (radite, na primer, neki posao), najbolje je negde u fotografiji ili seriji fotografija ubaciti na diskretno mesto malu sivu karticu, ne bilo kakvu, nego kalibrisanu 18% KODAK ili slične. Te karte su zaista neutralne boje, pa možete da zahtevate od laboranta da vam napravi fotografiju na kojoj se ta karta vidi kao i u originalu, koju možete imati kod sebe. Samo

po sebi razume se da kartica i predmet moraju da budu osvetljeni istim svetlom. To znači da kartu ne smete staviti daleko od predmeta i svetla, ako je reč o veštačkom svetlu ili blicu, dok se kod pejzaža to retko može ispoštovati. Ja sam pokušao tako da radim, ali niko ne želi da gubi vreme tražeći korekciju za nekoliko fotografija kada tokom tog vremena može da uradi mnogo fotografija.

Ako ne snimate RAW fotografije, jer ni mnogi fotoaparati to ne mogu, radi dobijanja maksimalno korektno boje treba predvideti i bracketing balansa belog. To znači odrediti balans bele sivom kartom ili difuzorom na objektivu, pa se naprave odstupanja naviše i naniže, a takođe, to isto može da se napravi i s ekspozicijom. U svakom slučaju, dobra priprema ključ je uspeha.

Malo za perfekcionista

Primećujem da se sve veći broj fotografa u mojoj okolini opredeljuje za samostalnu izradu, odnosno štampanje fotografija. U Srbiji bi to moglo da se smatra luksuzom, jer su cene većih fotografija u laboratoriji dosta niže nego one u samostalnoj izradi. U inostranstvu je malo drugačija situacija. Perfekcionista ne mogu da dobiju tako kvalitetnu fotografiju za one pare kao u Srbiji. Takođe, nemaju direktan kontakt s laboratorijama jer su uglavnom centralizovane, pa fotografije dolaze s raznih strana i raznih država.

U samostalnom štampanju fotografija korisnik može da odabere neki od specijalnih papira s plemenitim površinama ("Hahnemühle", "Canson", "Moab", "Ilford" itd.), zatim pigmentna mastila vrlo dugog veka i može da štampa fotografiju formata A4, A3 ili A3+, pa i A2 za umerenu cenu. Na tržištu postoje štampači visokog kvaliteta, posebno za crno-bele fotografije koje umeju da budu problematične za klasičnu foto-laboratoriju.

Iako to nije najekonomičnija varijanta, korisnik može

da kalibriše ceo proces – od digitalnog snimka, preko kalibrisanog monitora, do kalibrisanog štampača – čime drži ceo proces pod kontrolom i time smanjuje neophodnu količinu skupog otpada, jer papir i mastila nisu jeftini. Danas se fotografije na izložbe šalju u digitalnoj formi, pa se pred izlaganje odštampaju u nekoj laboratoriji, jer su ogromni troškovi slanja gotovih fotografija. Zato se ove perfekcionistačke fotografije prave ili za samostalne izložbe, eventualnu prodaju ili ukrašavanje sopstvenih prostorija. Za obične fotografske plebejce (u koje i ja spadam), preporučljivo je koristiti usluge dobre laboratorije.

Ivana i Milan ocenjuju fotografije za test o foto-laboratorijama kod nas.

Kako odabrati svoju laboratoriju

Za izradu porodičnih fotografija, i uopšte nepretencioznih fotografija, velik broj laboratorija zadovoljava zahteve. U svim mestima gde sam živio pravio sam izbor fotografija s različitim stepenom težine: fotografije u kontrastu, noćne snimke, portrete, cveće i sl. i napravio probnu porudžbinu kod svih laboratorija u mestu. Tu svakako treba ubaciti i sivu karticu, kako sam objasnio ranije. Iako cena nije za potcenjivanje, vaša odluka ne treba da bude zasnovana na ceni. Bolja je jedna dobra, skuplja fotografija, nego dve ili tri jeftine, a loše! Tu se gleda odnos cena/kvalitet.

Prilikom izrade fotografija koje su vam iz bilo kog razloga veoma bitne, pored opšteg kvaliteta treba

gledati i koji izbor papira nudi laboratorija. Dosta korisnika ne voli sjajne fotografije, iako su one najbolje za postizanje najvećeg tonskog opsega. Fotografije na mat papiru često nemaju lep dinamički opseg. Postoje i međurešenja: kristal površine koje mire mogućnosti sjajne površine i diskreciju mat površine. Ako tražite takve posebne kvalitete, pogledajte kakve su vam opcije. Ako u vašem mestu ne možete da nađete zadovoljavajući kvalitet, ili idite u neko drugo blisko mesto ili razmišljajte o nabavi štampača. Mali štampači formata A4 ne koštaju puno. Međutim, za masovnu izradu fotografija, u poređenju s uslugama komercijalne laboratorije, pored znatnih para utrošićete i priličnu količinu vremena.

Zaključak

Uživajte u srećnom fotografskom podneblju u našoj zemlji, pratite njegovo razvijanje, i nemojte nerazumnim zahtevima za kvalitet i cenu uništiti profitabilnost vaše laboratorije i tako ostati bez nje. Dobar kontakt s vlasnikom laboratorije ili laborantom može da dovede do plodne i uzajamno korisne saradnje.

Test foto-laboratorija u deset gradova Srbije

Nakon teksta Svetislava Dragovića odlučili smo da u praksi proverimo njegove impresije, jer smo, kao i obično, bili nepoverljivi prema njegovim pozitivnim ocenama foto-laboratorija kod nas, u odnosu na mnogo razvijeniji i bogatiji Zapad. Odabrali smo pet fotografija Milana Živkovića koje su svojom specifičnošću pokazale koliko dobro ili loše laboratorije rade.

Tih pet fotografija poslali smo u deset foto-laboratorija iz svih delova Srbije, a do laboratorija smo došli na osnovu preporuka naših kolega fotografa iz datog mesta. Dakle, cilj je bio uraditi test u najboljoj foto-laboratoriji u određenom gradu, koja bi mogla izaći u susret zahtevima foto-amatera koji svoje fotografije ne tretiraju kao usputnu razonodu, već sredstvo kreativnog izražavanja. Sve kontaktirane foto-laboratorije rado su nam izašle u susret i ovim putem im se zahvaljujemo na saradnji. Važno je napomenuti da nismo postavljali nikakve uslove, niti davali uputstva – ponašali smo se kao svaka prosečna mušterija, a cilj je bio da nam laboratorije naprave fotografije najbolje što mogu. Na početku teksta vidite reprodukcije s originalnih fajlova, a potom su prikazani detalji skenova svake urađene fotografije. Uvećani su detalji s najbolje izrađene kopije. Sâmo testiranje napravili smo pod pri-

rodnim svetlom u senci (sivi zidovi). Svakoju fotografiji dodeljivali smo ocenu uzimajući u obzir papir i opšti utisak koji je fotografija ostavljala, s tim da smo posebnu pažnju obraćali na detalje i specifičnosti svake fotografije. Sabiranjem ocena došli smo do prosečne, koju i objavljujemo.

Uopšteno gledano, vrlo smo zadovoljni rezultatima (ocene se kreću od dobar do odličan) i smatramo da je ovaj test vrlo upotrebljiv za sve korisnike foto-laboratorija. Iako se laboratorije nisu uspele verno da reprodukuju neke fotografije, sada svaki fotograf unapred zna koji problem se javlja u određenoj laboratoriji, pa ga, u dogovoru s laborantom, može korigovati i izvući maksimum iz potencijala te iste laboratorije. Dakle, kao što i Svetislav Dragović reče, dobra komunikacija s laborantom "može da dovede do plodne i uzajamno korisne saradnje", samo je neophodno da znamo mogućnosti i granice svake laboratorije.

FOTO RADNJE

"BG ELIT" Beograd

Od 2010. nov vlasnik preuzeo je ovu fotografsku radnju, i on je četvrta generacija fotografske tradicije porodice Simić, koja vuče korene još iz 1908. godine. Izrada fotografija obavlja se na najsavremenijem digitalnom foto-štampanju na tržištu – Noritsu 37HD, koja ima rezoluciju od 640 dpi u 12 bitova. Nudi izradu fotografija do formata 30x45 cm na Fujicolor Supreme i Professional DP II foto-papirima koji se odlikuju vrnim reprodukcijom boja i odličnom postojanošću. Korisnici mogu da biraju između sjajne, mat, pearl i silk površine papira. Garantuju potpuno crno-bele fotografije. Dodatne usluge: razvijanje filmova, štampanje velikih formata, izrada fotografija pristiglih preko Interneta, skeniranje, fotografije za dokumenta, prodaja filmova... Staklenac, Trg republike 011/41-26-898, 33-43-403

FOTO "ROYAL" Čačak

Atelje s tradicijom i iskustvom dugim 50 godina. Posluje u Čačku, na dve lokacije u centru grada. Izrada fotografija obavlja se NORITSU mašinama: QSS 3202 i QSS 3001. Nudi izradu fotografija svih formata do 30x90 cm, restauriranje starih fotografija, foto-knjiga, pozivnica, kalendara, vizitkartica..., kao i fotografisanje svih vrsta proslava, i studijsko fotografisanje. Foto "ROYAL", Železnička bb, 32000 Čačak tel/fax: 032/ 349-208 Foto "VLADÉ", Bate Jankovića 21, 32000 Čačak tel/fax: 032/ 221-623 fotoroyalcacak@gmail.com

Fotografija 1: MRTVA PRIRODA

Iako na prvi pogled ne izgleda komplikovano za izradu povećanja, na ovoj fotografiji zastupljene su skoro sve boje, a pored toga ima sakriven i veliki problem – bela zavesa iza koje se nalazi bela roletna i još je snimljeno u kontrastvetlu. Većina laboratorija uspele je da uradi tonski tačne fotografije, ali je na samo nekoliko fotografija vidljivo sve, pa i problematično mesto. Razlika je, inače, vidljiva na originalnoj fotografiji i iznosi oko 4 procenta između potpune beline i horizontalnih linija roletne.

"FOTO SRETENOVIĆ" Kikinda

Studio je osnovao 1938. godine Vasilije Sretenović. Opremljen je za fotografisanje i izradu fotografija koja se obavlja na mašini FUJI FRONTIER 330, na kojoj se izrađuju fotografije formata do 20x30 cm. Veći formati izrađuju se na štampaču EPSON STYLUS PHOTO PRO 4900. Nudi i izradu foto-knjiga. Fotografisanje u studiju je tradicija radnje. Vasilije Sretenović kvalitetom portretnih fotografija utvrdio je put ove radnje. Danas, pored portreta, studio je postao prepoznatljiv i po fotografijama hrane. Foto Sretenović Kralja Petra prvog 33 023/22-314, 063/81-06-758

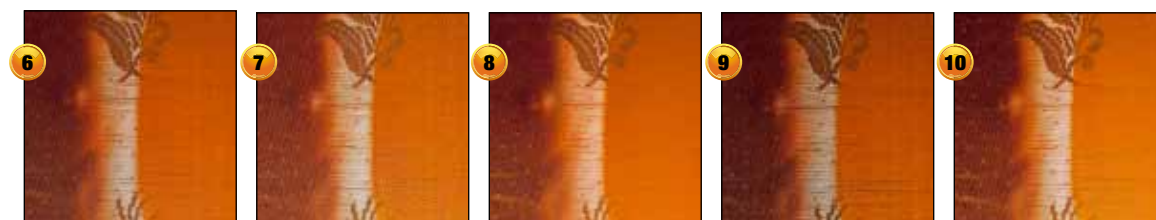
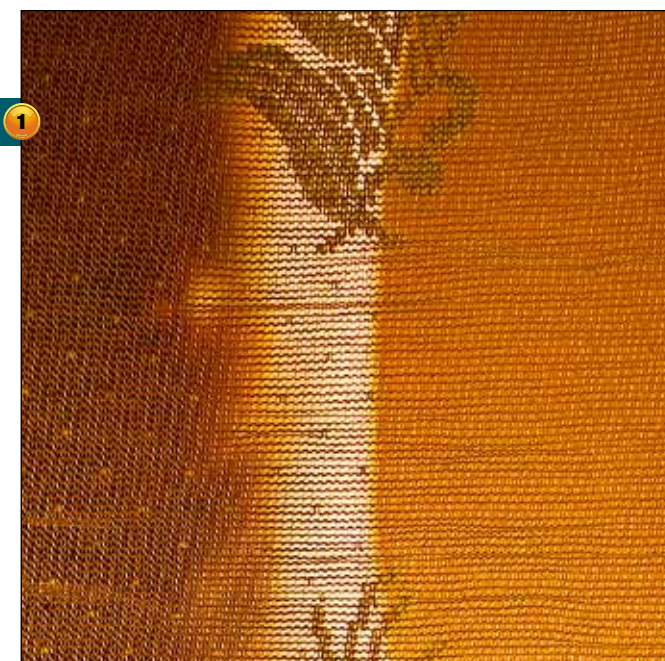
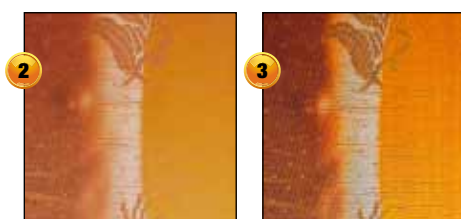
"FUJI FOTO" Kragujevac

Laboratorija je osnovana 2002. godine i nalazi se u Karadordevoj ulici u centru Kragujevca. Korisnicima pruža usluge digitalne izrade fotografija sa svih medija, kao i skeniranja i obrade fotografija, fotografisanja u studiju i na terenu, uslužno štampanje velikih formata i prodaju prateće opreme: albuma, baterija, ramova, filmova... Posедуje Fuji Frontier mašinu i u proizvodnji koristi originalan materijal istog proizvođača. Zaposleni imaju skoro dvadesetogodišnje iskustvo u ovoj profesiji. Kontakt: 034/ 331-777

"FOTO LIK" Leskovac

Foto-radnja nudi sledeće usluge: - Izrada fotografija za dokumenta; fotografije formata do 30x45 cm; fotografija sa fotografije; izrada sa svih vrsta digitalnih medija. Presnimavanje sa VHS, VHS-C, 8 mm, Hi8, Digital 8, miniDV, DVD-a na DVD, kao i skeniranje i retuširanje oštećenih fotografija; foto-montaže i obradu fotografija. Nudimo i ukrašavanje fotografija različitim vrstama ramova, izradu kalendara, dodavanje teksta na fotografijama, izradu vizitkartica, pozivnica... Moguć je prijem i izrada fotografija i putem mejla. Otona Župančića 14 016/221-991 fotolik16@gmail.com

Fotografija 2: AKT U VRATIMA

Svetlost sunca na zalasku koja je dolazila kroz prozor sa strane rezultirala je samo naizgled monohromatskom fotografijom. U senci s druge strane vrata nalazi se čitava paleta plavih i ljubičastih tonova koji, kako se ispostavilo, nisu bili problem za izradu kopija. Glavni problem bilo je vršno svetlo koje je za merne sisteme bilo problematično i mašine su uporno pokušavale da ga popune. U stvari, problem predstavlja

jednoličan, svetao ton koji se (iako nije) vidi kao "izgorelo" mesto, čak i u Camera Raw programu. Korigovanje samo ekspozicije daje tamnije kopije, a na nekoliko povećanja vidljiv je i zelenkasti "štih". Uključivanje automatske korekcije koja bi trebalo da proširi dinamički opseg dalo je na nekim kopijama loš efekat jer su fini tonovi plave postali veoma svetli, a kompletna fotografija izgleda preeksponirano.

SAVETI IZ "KLIK" LABORATORIJE U SMEDEREVU

• Dodite do informacija o starosti foto-štampanja i odaberite najsavremeniji, tj. najmoderniji. Raniji štampanja bili su analogni, namenjeni izradi fotografija s filma. Zatim su na red došli digitalni, ali je vlasnicima laboratorija data mogućnost nadogradnje starih štampanja – da na svoju mašinu dodaju takozvanu "masku" koja omogućava štampu digitalnih fotografija. Na visokokvalitetne printove – zaboravite.

• Sledeća stavka odnosi se na one koji izrađuju crno-bele i profesionalne fotografije. Pronađite laboratoriju koja u sastavu mašine sadrži spektrofotometar (uređaj za kalibraciju.) Mašina se kalibriše ne samo da odštampa zadati ton već i da crni, sivi i beli tonovi budu apsolutno neutralni tako što će svaki sadržati jednaku količinu kolornih vrednosti. Ukoliko radite fotografije za izložbu ili vam je veoma važna njihova tačna reprodukcija na papiru, zamolite laboranta da isključi sve automatske korekcije na mašini i da pre puštanja vaše narudžbine iskalibriše mašinu.

S obzirom na to da štampač radi u mokrom procesu, tj. koristi hemiju, dnevne varijacije temperature i vlage mogu znatno pokvariti kalibraciju koju je laborant uradio ujutru. Druga bitna stvar jeste da narudžbine nosite u laboratoriju popodne kada je hemija "lagla" i postigla pravu temperaturu.

• Moderni štampanja imaju dva načina osvetljavanja emulzije (foto-papira). Led diodama (štampanja manjeg kapaciteta) i laserom (oni velikog kapaciteta). Neki fotografi kažu da postoji razlika, lično ne verujem u to jer oba principa daju izlaznu fotografiju u sRGB standardu. Ovo važi za štampače rezolucije do 400 dpi. Prošle godine na tržištu su se pojavili laserski printeri koji imaju izlaznu rezoluciju od 640 dpi, što automatski daje fotografiju s više detalja. Takođe, novije mašine automatski koriguju balans bele, kontrast na fotografiji, uoštravaju po potrebi, uklanjaju crvene oči, "pegljaju kožu" po želji korisnika i tako dalje. >>

Fotografija 3: GUSENICA

"FOTO ART" Niš

Fotografska radnja otvorena 1994. godine. Opremljena je najsavremenijim štampačem – Fuji Digital minilab Frontier 570. Osim profesionalnog fotografisanja i izrade fotografija, nude i razvijanje kolor i crno-belih filmova, kao i njihovu digitalizaciju. Od dodatnih usluga izdvajaju grafičku obradu u računaru. Takođe, vrše snimanja i prebacivanje video-materijala sa svih medija na DVD, s kompletnom video-obradom, kao i izradu profesionalnih foto-knjiga. U okviru radnje nalaze se dva profesionalno opremljena fotostudija, površine 40 i 50 m². Nalazi se na tri lokacije u gradu: Nikole Pašića 30/1, Bulevar Nemanjića 67a, Bulevar Sv. Cara Konstantina bb. 064/11-44-959, 018/245-371

"ZOOM PHOTO" Subotica

Sve vrste fotografskih usluga na štampačima Fuji frontiera 375 i 350 i na dve adrese u Subotici: Dušana Petrovića 4, 024/ 553- 978, Korzo IOA, 024/ 552-369 www.zoomphoto.rs

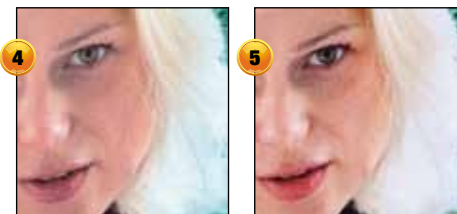
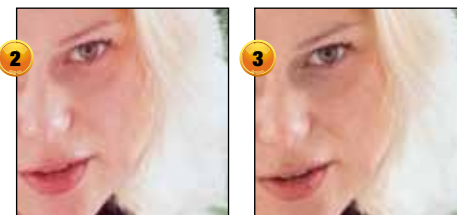

Fotografija koju su skoro sve laboratorije manje ili više uradile korektno sastoji se uglavnom od komplementarnih boja koje su veoma problematične za povećanje. Svetle nijanse ljubičastih, tirkizne i narančaste boje nije lako postići mašinskom obradom.

Fotografija 4: PORTRET

Portret je pored akta bio najzahtevniji jer je trebalo zadržati "High-key" efekat na licu (dakle vrlo svetlu boju lica) i u isto vreme prikazati detalje na kosi, posebno na najsvetlijim delovima. Svaka greška u podešavanju rezultirala je različitim efektima: tamnijim licem, neprirodnim tonovima kože, prevelikim ili premalim kontrastom, a sve to pratio je gubitak detalja u najsvetlijim delovima, koji su se pojavljivali kao površine bez detalja.

"CANON M" Novi Sad

Izrađuje fotografije na FUJI FRONTIER 570 koristeći isključivo "Fuji papire" i hemiju. Mogućnost izrade fotografija na više vrsta papira. Izrađuju fotografije velikih formata do širine 110 cm, na raznim vrstama papira i platnu na "Epson" štampaču. Izdvajaju štampu na šoljama, kriglama, izradu privezaka sa slikom, foto u kugli, puzzle... Prvi u Srbiji uskoro kreću s izradom foto-knjiga različitih formata, kreiranih po sopstvenom izboru, za samo 10 min. Nalazi se na dve lokacije u gradu: Kralja Aleksandra br. 9 (podzemni prolaz) 021/ 47-20- 888, 529- 248 Radomira Raše Radujkova 1, 021/ 402- 310 www.canon2.com

» PAPIRI: Situacija u Srbiji je raznolika. Neki koriste najjeftinije jer im tržište tako diktira, dok u bolje opremljenijim laboratorijama možete pronaći velik izbor emulzija, kao što su: Supreme, High Gloss, Mate, Silk, DP II i mnogi drugi. Cena će biti znatno viša, ali i razlika u kvalitetu fotografija je velika. Najbolje je da odštampate istu fotografiju na nekoliko različitih emulzija i na osnovu toga odlučite se za neke.

» CENE: Ne tražite najjeftiniju laboratoriju. Ukoliko su cene dosta jeftinije, znajte da za to postoji razlog – od štednje na kvalitetu "hemije", pa do starih emulzija kojima je istekao rok i sl. Kada pronađete kvalitetnu laboratoriju, preporučujemo da nastavite da saradujete s njom i unapredite saradnju. »

Fotografija 5: CRNO-BELO

Crno-bela fotografija obiluje detaljima, jakim kontrastom, ali bez bušnih belih i crnih. Ipak, osnovni test bio je neutralni ton koji svaka crno-bela fotografija treba da ima. Postiće tačnu reprodukciju nije nimalo jednostavan zadatak jer je doživljaj crno-belog veoma relativan i često zavisi od svetla koje se nalazi u laboratoriji. Na primer, neonke daju zelenkasto svetlo, laboratorija uradi ljubičaste fotografije koje u unutra izgledaju perfektno, ali kada izadete napolje stvari se drastično menjaju.

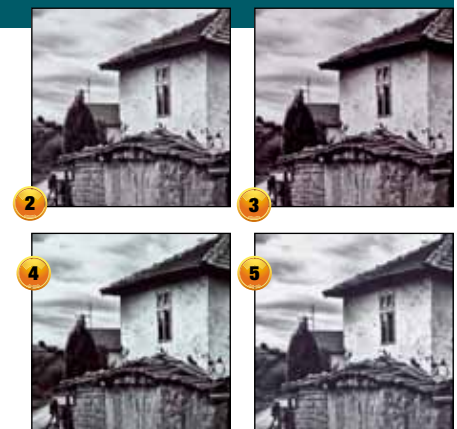

FOTO-STUDIO "KLIK" Smederevo

Izrađuju fotografije na Fuji Frontier 7200 sa "Fuji" hemikalijama, na "Fuji" papiru. Fotografije se izrađuju isključivo s digitalnih fajlova. Cene su fleksibilne i zavise od količine fotografija. Studijski deo zasnovan je na Profoto rasveti i nudi profesionalnu portretnu, modnu i repro fotografiju. Studio prodaje i foto-opremu brendova "Nikon", "SanDisk", "Lowepro", "Sanyo", "Hama", "Hofman"... Kneza Mihajla 36B 026/619-757 www.fotostudioklik.com

"FOTO EMREKOVIĆ" Valjevo

Radnja je osnovana 1981. godine. Posедуje Digital Minilab Noritsu QSS 3202 SD za izradu fotografija do formata 30x90 cm na standardnim i specijalnim vrstama papira. Izrađuju ekskluzivne foto-knjige velikih formata, uz poseban osvrt na kvalitet i originalnost snimaka, kao i na dizajn svake knjige pojedinačno. Nude usluge fotografisanja u studiju, kao i na terenu, i prodaju "Nikon" i "Olympus" fotoparate i prateću opremu, veliku paletu baterija svih vrsta i memorijskih kartica. Kneza Miloša 48 014/ 23 9-6 96, 237- 793 emrekovic.foto@gmail.com

» FORMATI: lako je za amaterske fotografije omiljeni format 10x15 cm, zbog male razlike u ceni sve više se traži tzv. "svadbarski" format 13x18 cm, jer daje mnogo više detalja, dok za nekada popularnim formatom 9x13cm skoro da nema zahteva.

» ZA AMATERSKE FOTOGRAFIJE: Uvek fotografišite u odnosu 4:3. Mnogi na fotoaparatu podese odnos 16:9, 16:10 i sl. i kasnije ne mogu u punom formatu odštampati takvu fotografiju jer se odnos strana ne uklapa sa standardnim fotografskim formatima. Takođe, fotoaparat podesite u sRGB režim ukoliko fotografije ne obrađujete naknadno u nekom od programa za obradu slike. Vodite računa da podesite fotoaparat da snima u najvećoj rezoluciji (najmanje stane na karticu) za najkvalitetnije printove.

Isključite sve opcije koje dodatno "napucavaju" fotografiju (vivid). Najbolje je da fotoaparat, nakon oduševljenja njegovom kupovinom i neumornog čačkanja raznih opcija, vratite na fabričke vrednosti. Ovo je opisano u svakom uputstvu fotoaparata.

» FOTO-KNJIGE: Još jedan trend koji u Srbiji nije dovoljno zaživeo jer je cena visoka zbog male potražnje. Ovak način prezentovajna fotografija odličan je za poklon ili knjigu venčanja.

» Umesto zaključka preporučujem vam da svoje fotografije štampate ili u laboratoriji ili na kućnom štampaču. Jedino tako ćete ih sačuvati od zaborava.

Igor Ilić

br.	Fotografska radnja	Fotografija 1 / OCENA	Fotografija 2 / OCENA	Fotografija 3 / OCENA	Fotografija 4 / OCENA	Fotografija 5 / OCENA	KONAČNA OCENA
1	BG Elite Beograd	odlična reprodukcija / 5	odlična reprodukcija / 5	dobra reprodukcija tonova uz blago pojačanu saturaciju / 4.8	odlična reprodukcija / 5	odlična reprodukcija / 5	4.96
2	Foto Rojal Čačak	dobra reprodukcija tonova uz slabiju saturaciju / 4.6	previše svetla kopija, nedostatak detalja u belinama, opšti magenta ton / 3	previše kontrasta, nedostatak detalja u belinama, opšti magenta ton / 3.5	opšti magenta ton i presvetla reprodukcija / 3.2	odlična reprodukcija / 4.9	3.84
3	Foto Sretenović Kikinda	blagi nedostatak detalja u belinama / 4.4	nedostatak detalja u belinama, opšti plavi ton / 3.5	malo svetlija kopija / 4.4	odlična reprodukcija, neznatno svetlija / 4.9	dobra reprodukcija, pojačan magentni ton / 4	4.24
4	Fuji foto Kragujevac	tamna, prejak kontrast, bez detalja u belinama, opšti plavi ton / 2.5	suviše svetla kopija, plavi ton / 3.4	svetlija kopija, plavi ton / 4	pretamna reprodukcija uz jaki plavi ton / 3.2	kontrastna kopija sa manjkom detalja u belinama, zeleni ton / 3.8	3.38
5	Foto Lik Leskovo	najsvetliji delovi fotografije su bez detalja / 4.2	dobra reprodukcija uz pojačanu saturaciju / 4	dobra reprodukcija uz pojačanu saturaciju / 4.6	dobra reprodukcija uz pojačanu saturaciju / 4	nedostatak kontrasta i pojačanu saturaciju / 3.6	4.08
6	Foto Art Niš	nedostatak detalja u belinama, manja saturacija i blagi nedostatak kontrasta / 4	tamnija reprodukcija i blagi nedostatak kontrasta / 4.7	svetlija reprodukcija i blagi nedostatak kontrasta / 4.4	nedostatak detalja u belinama uz pojačani plavi ton i manjak saturacije / 4	odlična reprodukcija uz blagi nedostatak detalja u belinama / 4.7	4.36
7	Canon M Novi Sad	neznatno svetlija kopija, nedostatak detalja u belinama, blago pojačan plavi ton / 4.2	pojačani plavi ton / 4	pojačan plavi ton / 4	pojačan plavi ton / 3.8	dobra reprodukcija uz blagi plavi ton / 4.3	4.06
8	Foto studio Klik Smederevo	bez detalja u belinama / 3.8	odlična reprodukcija / 4.8	svetlija kopija, pojačana saturacija / 3.8	svetlija kopija, bez detalja u kosi, smanjen kontrast / 3.6	dobra reprodukcija uz blagi žuti ton / 4.5	4.10
9	Zoom foto Subotica	odlična reprodukcija uz blagi plavi ton / 4.8	tamnija reprodukcija, plavičasti ton / 3.8	svetlija kopija, blago pojačana saturacija / 4.5	dobra reprodukcija uz blagi HDR efekat na koži / 4.7	tamnija reprodukcija uz blagi zeleni ton / 4.3	4.42
10	Foto Emreković Valjevo	najsvetliji delovi fotografije su bez detalja / 4.2	svetlija kopija, nedostatak detalja u belinama / 4.5	odlična reprodukcija / 5	jača saturacija i blag nedostatak detalja u belinama / 4.7	odlična reprodukcija uz blagi plavi ton / 4.8	4.64